

Latweefchu Nwises.

Ar augstas Gewefchanas = Kommissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 31. Zettortdeenâ 31mâ Juhli 1824.

No Nihges.

No Pehterburges raksta, ka tur apfahrt tas laiks par wissu Mei mehneschu warren aukstigs un drehgns bijis un Juhni mehneschu fahfoht arri pa daschahm naktim fallis. Arri Widsemme Serbenes kirspehle us weenu muischu wiss rudsu lauks, 60 puhru weetas leels, nosallis. Schujenes kirspehle un Raies muischâ fungam 65 puhru weetas un laudim 100 puhru weetas rudsu, kas ittin labbi bij auguschi, Deewam schehl pagallam nosalluschi.

No Pleenu zeema.

Zebfchu tas masgajams laiks scho gadd warren nepastahwigs un leetutainsch, tatschu muhsu zeems pilns ar zeenigeem kungeem, gaspaschahm un preilenehm, un jo aukstis tas uhdens, jo leeli tee wilni, jo lustigi muhsu weesi masgajahs. 15tâ Juhli redsejam jaunu, lihds schim ne redsetu schauschanu us Wahzsemnes wihs. Leels kohku ehrglis us paprahnu, ittin taisnu balst tappe uszelts un kahdi 80 fungi schahwe pehz ta weens pakkat ohtru ar lohdehm. Musikanti spehleja pee ikkatra labba schahwena; pirmais schahwens bija warren laimigs, jo putnam galwu lihds ar frohni un gredseni, fo deggunâ turreja, nonehme, pehzaki wehl diwi deenas schi putni schauschana bija, kamehr to beidsami gabbalu no putna rumpja noschahwe. Appasch muhsu alfschneem, stary Nihsklawha mahjahm un Rohnu frohga, grihds ar dehleem us resti irr likts un ikpawakkardis te reds jaunus fungus ar smukkahm gaspaschahm un preilenehm danzoham. Ikkatra deena muhsu weesi jaunu lusti isdohmajahs, woi us jakti no rihteem jah, woi pahz juhru brauz ar laiwahm, un kad tumfiba jau mettahs, tad tahs deenas lustes beids wehl ar leekeem gabbaleem schaude-

joht. Ik fwehtdeenâs wakkarâ leelu balli turra muhsu Grunzes frohga. 18tâ Juhli tanni leelâ sahlê schi pascha frohga ehrmiga leeta bij dsirdebama, jo weens zilweks, kas to sawadu kunsti mahk, ar wehderu runnah, te par nau-du muhsu weeseem daschus sineektus darrija. — Ta nu gan lustigi muhsu juhrmallâ dsihwo, bet patte juhra mums juhrmalneekeem mas labbuma nowehle. Ta pehrnaja fehrga, kas stary siwim bija, to juhru tik tufschu no siwim pataifija, ka dascheem sweijneekeem ehdingi (alki) no Nihges irr japehrk; fur nu nemtum naudas, ja pa laimi tee baggati ne istehretu pee mums daschu rubbuli un mums tâ daschus labbus pel-nus ne nowehletu.

No Restenes 22trâ Juhli deenâ.

Wakkar pawakkarâ zehlahs us muhsu pussi leela wehra ar krussu leetu un pehrkohnu. Krussa kritte warren beesa un diwjeem no muhsu fainneekeem rudsu un waffareju lauki pagallam tappe sasisi. Ka taggad fadsird, tad arri paschâ Jauna pilli, un itt ihpaschi Dschubkstes frohna muischâ pee laukeem un dahrseem leela skahde effoht notikkusi; laudis runna, ka us peezahm muischahm un pee 40 fainneekeem lauku ur dahrnu augli pagallam effam sakap-pati un dands junti isplehsti. Lai Deews dohd, ka tâ ne buhtu. — Bet tas negais bij pateesi nifns, jo arri pee teem no muhsu fainneekeem, kam tee lauki sasisi, krussa no puss dubrena leelumâ nofritte un zittas lohgu glahses tappe isfistas. Ganna turplikam wairak fadsirdehs no schihs leelas krussas. Wehs firsnigi wehle-jam, ka pee teem, fo aischehme, arri taptu peepildihis, fo wezs fakkams wahrds mahza:

Ugguns grehfu, krussu leetu,
Swehti Debbes = tehws parleeku.

No Engure h m.

Gesck Latweeschu awischn Nr. 20. no schi gadda mehs effam lassijusch, ka pehrn pee Rihges weens schlaktizis no Witepfkes, Pehter Montschinski, weens pats feschns zilwekus no slihschanas laimigi paglahbis. Tapatt aispehrn un schinni gadda suna irr dohta, ka Engurds diwi reises 4 zilweki zaur labfirdigeem no uhdens mohlahm us juhru isglahbti tappusch. Tahda labfirdiba, kas ir tur bes kaweschanas tuwakam paliga eet, fur zitti bailigi atkajahs, Deewam pateesi lohti patihkama, jo tur winsch rahda gaischi, ka winsch ar sawu paligu tuwu flahst irr. Tas jaleef wisseem teem laudim zeena, kas pee leeleem uhdeneem jeb ir juhrmallä dsihwo. Ze jo beesaki tahds laifs gaddahs, fur tuwaku warr no slihschanas glahbt. — Un 43 gaddus, ka rakstiais pee juhrmallas ween dsihwojis, ne weens wehl naw uhdeni dsihwibu pamettis, kad tas drohschi gahjis tuwaku schehloht, kad tas to nelaimä redseja. Jo lai buhtu wehtra kahda buhdama, lai wiini kalnös skreetu, pee tahdeem darbeem tahs schehlastibas tas stiprais Deews par paligu. Kad tahda atsihschana un tizziba wisseem fristigeem zilwekem, ka gamma wajaga, tif buhtu, tad Abracka Mahrtinsch no Engures nowada pehrnä ruddeni ne buhtu pee Bekkera Frohga Kalittends, ka nu jo labbakt isdsirdehts, juhrä nogrimmis. Sawu laiwi gribbedams faturreht, winsch no weena maktiga wilna tappe no mallas aisrauts. Tas ne palaide laiwi wallam, un ka ta tappe apmetta, tas, stipris wihrs buhdams, uswehlahs us laiwas dibbeni. Nr weenu rohku zeeti turredamees, ar ohtru tas mette laudin, kas pee juhrmallä skattijahs, faukdams ka warreja dsirdeht: schehlojeet! schehlojeet! — Jan zitti taifjahs eet, bet par nelaimi weens wezzigs wihrs arridsan tur starpä, un ka jau gudrineeks, fakka: „juhs trakki laudis! zittu eita glahbt un tahda wehtra paschi tihsch nahwe skreeset. Tä isbaidinahrti ikkatis atraujahs un azzim preekschä tas nelaimigais Mahrtinsch, ne spehdams waifs turretees, tappe dsilumä aisrauts. Wehsch to laiwi ar zittahm laiwas leetahm gan pee mallas atkal peedsunnis, bet Mahrtina meesas naw atrastas,

faut gan ta behdiga atraitne 15 subraba Rubbulus peefohlijust teem, kas tahs fur atrohd un peeteiz. — Bet Mahrtinam bijis tanni brihdi labs apgehrbuns muggurä un 50 Rubbuli sudr. kabbatä. Kas nu ar winnu notizzis, to ween sunn tas, kas wissu sunn un wissu gaisnä weddih!

B — t.

No spittalibas.

Bibelä daudsreis lassa no spittaligeem zilwekem, kas zaur muhsu Pestitaja brihnischligu paligu glahbti tappusch. Winnu slimmiba muhsu wallodä spittaliba teizama, tobrihd tappe par nedseedajamu turreta; winnai ne kahdas sahles ne sunnaja. Tä bija tahds ahdas geuhtums jeb isfittums, fur zilweks pa wissu meesu ar melnu, affu kaschki aplaidehs, kas ar laifu arween jo zeets palikke un pee kurra ahda ittin fahrpainä buhdama fasprahge un elewanta ahdoi gan drihs lihdsiga tappa. Nelaimigs zilweks, kam schi slimmiba usgahje, tappe tuhliht no wisseem zitteem atstahs, jo ikweens baidijahs, lai arri winnam ne peelihpoht. Tahdam nabbagam tapehz bij us tuknesi woi meschu jabehg un tur woi ar ohgahm un faknehm ja barrojahs, jeb no teem ehdeena kunnoseem ja pahrtet, fo schehlfirdigi zilweki teem notalam nolikke. Us glahbschannu ne warreja dohmaht, tapehz leelaks tahdu lauschu pulks besgalligas fahpes un breesnigä isfalkumä un atstahschana ka trakki lohpi neschehloti nomirre.

Ir muhsu laikös schi spittalibas slimmiba wehl rohnahs — bet, paldeews Deewam! ne Girohpä, fur gudraki laudis ar ahrstehm dsihwo, bet Aljä, leelä Siberias semne, pee Jakuteem, weenas wehl lohti mulkas paganissas tautas. Schee lautini leelä nekaidribä dsihwo, un tapehz spittalibas slimmiba pee teem tif lehti ne isuhd.

Tä tapatti irr, kas zittös laikös Judu tautä bija redsama; tee slimmi irr arridsan ar to wihsfigu kaschki aplaisti, kas winnu ahdu ittin sihwu un fahrpainu farauj, tee arri tohp no zitteem atschkirti, ihpachäs buhdas eelifti, fur ne weens ne drihst flahtu nahst; teem arri

Knappais ehdeens tohp no tablenes pasneegts, jo tee Jakuti dohma, ka schi slimmiba jau zaur azzu usineschani lypoti, un ta tee nabbagi daudfreis desmit un wairak gaddus weentliba mohzahs, kamehr leelas fahpes nowahrguschi mirst.

Kam to lassohr ne eekriht prahta, zil santi un tuhstoschi arraju behrni un jamekli — gan ne spittaligi — bet tomehr til fashkaini irr, ka weminas nahf, tohs usstattoht? No ka tas nahf? No neffaidribas un zulkiffas buhschanas ween. Al! zil slimmibas ne zellahs no fashka — ne no fashka ween, bet no ta, ka fashki turredani behrni un pee-auguschi slajumâ eet, pahraugstahs un daschures woi ne warr, woi ne gribb no ta fargatees, kas pee schihs slimmibas schabi darra. Scho stahstischani no spittalibas lassidami, juhs, mihi lautini! tiffai dohmajeet: Dsihwosim skaidriba un jaufumâ, ta mahias un istabas, ka drehbës un pee meesahm, ta paschi ka pee behrneem, tad wiffas tahdas ahdas kaites, kas zaur neffaidribu lezzahs, muuns itt nesinnamas paliks.

G h r m i g s l a h z i s.

(Weigume.)

Itt laimigi isderwahs wezzam kapteinam peewilktees lihds pascham tohrna durwin, fur lahziis ar naggeem lassidams rafke un strahdaja. Nu mette schis tam tahdu brangu dukku us paschu galwu ar sawu zirwi, ka lahziis tudal augschpehdu pakritte un pawehleja sawambee-dram wehl assu schlehpa gallu swehram us falku likt un ta turreht, bet ne durt, kamehr flussi gult pee semmes. Tad ischahr: tas sawu pistoli, un us scho norunnatu sinnu peeschrehje arri wiffi nolikti waktis saldati, atnesdami deewsgan ar fo nu schant un kantees. Bet wairs ne wajadseja, jo kehmis bij peeguldihis.

Lahziis wehl bij dsihws! — bes leelahm mohkahn to ahtri isgehrbe. Un fo tad nu atradde? — Woi kehmi kahdu, woi zittu elles prauli? — Meeki! Bet appafsch lahtscha ahdu atradde jainu Goliatu, prohti Sweedru wihru, brihnum leels zilweks un itt teescham no milsena auguma, bet glujchi mehms, woi

tishcham ne gribbedams runnaht, woi nespehdams wairs. No tas gribbejis darriht, to weegli no eerohtschecim warreja saprast, kas tam flahb bij; prohti dselwu wedga un deggohts pulwera wirwis jeb duhle un zittas tahdas leetas skaidri gan parahdija, ka gribbejis paschu pulwera tohrni ar ugguni gaisa spert. Bet teescham gan gudrs lahziis! kas labbi sinnadams ir saldatu leefas bailes no kehneem, zereja sawa isweeschana ar lahtscha ahdu, ar sawu brihnum leelu augumu, un ar duhli, fo mutte panchimis, ugguni splashwe, ta sabaidiht, ka dabhuhs sawu nahwes darbu gohdam pabeigt. Bet par schahdu sawu gudribu tappe winsch ohtra deena pakahrts us plazzi ar wiffu sawu lahtscha mundeerinu; bet wezzais kapteine un winna beedris, kas bij uswarrejuschi ir bailes ir tahdu preffineeku, tappe katrs par weemu sohli pa-augstinati un us preckschu zelti sawa gohda ammata. R. S — 3.

S u n s u n d i w i s a k k i.

(Pasakka.)

Kurtis weenu sakk dsiime. Mohbahs
Wehl ohtrais, kam winsch pakkal dohdahs;
Bet abbus kahrodams, ne weenu ne aiskarr.
Wefahrigais arween pats fewim schahdu darr.

H.....I.

T e e f a s s l u d d i n a s c h a n a s.

Ta Kursemmes Gubernemanta Waldschana zaur patenti no Gta Zuhni s. g. Nr. 2777. wiffem par sinnu un pallausichanu irr sluddinajusi:

„Ka tee no zitteem Kreewu Gubernementeem
„schurp pahwesti muischas laudis, kad arri Kurs
„semme naw dsimuschis, tatschu, kad winni pee
„muischahm jeb pee pilfatu semmehir irr peerak-
„fitti, pee Kursemmes semneeku lauschu kahrtas
„irr rehlinajami, un ka tahdeem arri dalku buhs
„dabuhht pee wiffahm tahm teefahm, kas Kurs
„semmes semneekem irr wehletas.

Uz pawehleschann tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr. tohp no Kandawas pagasta teefas itt wiffi, kam kaut kahdas prassichanas pee tahs pareisi sarakstikas pakkal palikkaschas mantas ta us fo Kungu muischu Dhsol muischu (Paulsgnade) nomirruscha zittfah-

tiga Kandawas Krohna pawalstneeka Anso Kunrad, pehz ta S. 124. to wislaugstaki apstiprinatu semnee-ku liffumu us palcekani buhschani sechitan aizinati un safaukti, lai pee tahs minnetas pagasta teefas wisdwehslaki eelsch weenu gaddu un weenu beenu, tas irr lihds 12tu Juhni 1825, kas par to ween weenigu un isleschdsamtu terminu irr nolikts, peeteizahs, lai sawas prassichanas un meleschanas, la klabjahs un ka zaur liffumeem irr spreests, wehra nem, un lai tad fagaiba, ko teefa spreedih; ar to peekohdinaschani, ka iklatrs, kas schini isleschdsama terminu ne peeteikohs, ar sawahm prassichanahm turplikam taps noraidihst un ka winnam taps us-likts par scho leetu wairs ne runnaht. Kam pee schih lectas dalka irr, tas lai to wehra nem! —

Ta irr islaists no Kandawas pagasta teefas 11ta Juhni 1824. 3

(S. W.) Us pawehleschani,
(Nr. 182.) J. D. Kulte, pagasta teefas srihweris.

Kad tas no ta schihda Behr Wahrensohn Kalna muischas waldischanai kihla dohts pelleks baranku kaschohks 22tra Merz mehnescha ne warreja tapst isdohts, zaur to ka ne kahdi pirzeji ne bija sanahkschi, un tabehi tohy no Kalna muischas pagasta teefas weens jauns termins schai kaschoka isdohschanai zaur uhtruppung us 22tru August mehneschu nolikts, ar

to fluddinaschani, ka tee, kam tiktu to kaschohku pirk, tai deena Kalnamuischa, Walteku kirspehl, sanahktu. Kalnamuischa 19ta Juhli 1824. 2

Kalna muischas pagasta teefas wahrda,
Friedrich Hildebrand, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Taggad par Sohdes kirspehles mehleru cezelt un swehrinahts sinnamu darru, ka schahda manna ammata dehl ik swehtdeenas no pulksten 2 lihds 5 pehz basnizas laika, un neddelas starpas katra zetordeena no pulksten 2 lihds 4 tanni stohlas istaba pee Annes krohga, Ellejas leelai muischai prettim un ne tahl no Sohdu basnizas atrohnamis buhschu. Zittas deenas (bes ween sefdeenä) mannis dabubuh pascha Galla muischä pagasta teefas istaba, Ernest Erdmann.

Tam Salkas muischas saimneekam Brinku Jahnuim irr tanni nakti no 23scha us 24tu schi mehnescha weens balgani silsch sirgs ar pasmalku asti un bischki tumshakeem farreem un kahjahm, platteem naggeem, pilnigs no auguma, gnu gaddu wezs, no plawahm pee Palzgrawes Wehrufrohga nofagts tappis; ja kas scho sagtu sirgu ussichmetu jeb taisuu sinnu pee Salkas muischas pagasta teefas no tam warretu doht, dabubuh 2 rubbulus fudraba pateiziba naudas. Salkas muischä 25ta Juhli 1824.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirus us plazzi. Nihgä tanni 28ta Juhli 1824.

	Sudraba naudä.			Sudraba naudä.	
	Rb.	Kv.		Rb.	Kv.
3 Rubbuli 74 $\frac{1}{2}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	1 Pohds kannepu tappe maksahst ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis	—	—	1 — — sikkakas surtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu tappe maksahst ar	1	—	1 — tabaka — —	—	75
1 — kweeschu — —	1	30	1 — dselses — —	—	75
1 — meeschu — —	—	75	1 — sweesta — —	1	60
1 — meeschu = putrainu — — —	1	20	1 muzzä silku, preeschu muzzä — —	6	—
1 — ausu — —	—	65	1 — — wihschnu muzzä — —	6	25
1 — kweeschu = miltu — — —	1	80	1 — farkanas fahls — — —	6	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — — —	1	40	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	75
1 — rupju rudsu = miltu — — —	1	—	1 — rupjas baltas fahls — —	4	50
1 — sirnu — —	1	20	1 — smalkas fahls — —	4	25
1 — linnu = sehklas — —	2	25	50 Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weena maksä.		
1 — kannepu = sehklas — —	1	35			
1 — kinnenu — —	4	50			

Si zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 335.